

Utvecklingen mot att lika många kvinnor som män ska vara representerade i politiken och i höga positioner i företagen går fortare inom vissa områden än andra. I riksdag och regering finns idag ungefär lika många kvinnor som män. Däremot dominerar männen stort i ledningen för börsföretag. Det och mycket annat kan man hitta i SCB:s nya jämställdhetsportal.

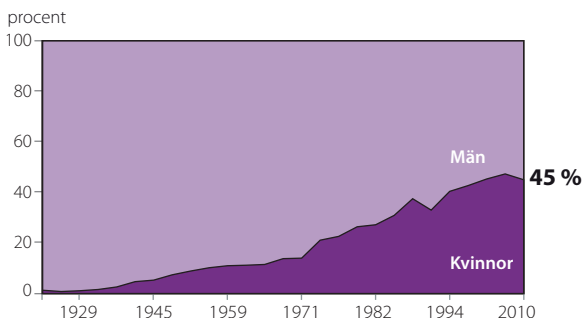
Ojämn fördelning av makten

» Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Så lyder det övergripande jämställdhetspolitiska målet som riksdagen antog år 2006. Makt kan utövas på många sätt. Formell makt utövas bland annat i riksdagen, på arbetsplatser och i företagsstyrelser. En jämn fördelning av makt och inflytande är en förutsättning för att både kvinnor och män ska ha möjlighet att forma villkoren för beslutsfattandet och påverka samhällsutvecklingen.

I DE SENASTE ALLMÄNNA VALEN röstade en något större andel kvinnor än män. Fler män än kvinnor valdes. Det resulterade i att könsfördelningen bland ledamöterna i riksdagen blev 45 procent kvinnor och 55 procent män. Andelen kvinnor nådde en topp vid valet 2006 men sjönk vid valet 2010. Könsfördelningen inom regeringen var i augusti 2011 något jämnare än i riksdagen, 46 procent kvinnor och 54 procent män.

FLER MÄN ÄN KVINNOR VÄLJS

Riksdagens sammansättning efter val 1921–2010

Källa: Sveriges riksdag

De flesta av riksdagsledamöterna sitter också i ett utskott. I dessa är andelen kvinnor något lägre än i riksdagen, 43 procent. Skillnaden är dock stor mellan

3 %

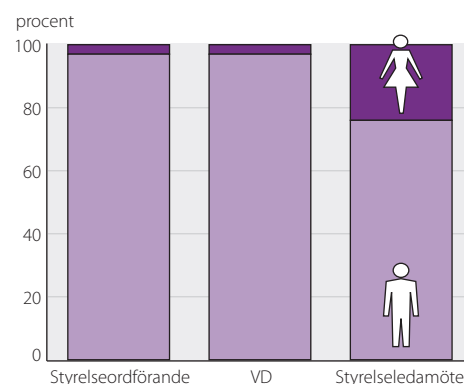
av styrelseordförandena i börsföretag var kvinnor 2011

utskotten. I tre av utskotten, bostads/civilutskottet, justitieutskottet och utbildningsutskottet är majoriteten kvinnor. I de övriga 12 är majoriteten män.

I LEDNINGEN FÖR SVENSKA BÖRSFÖRETAG är den manliga dominansen påtaglig. År 2011 var 97 procent av styrelseordförandena män och 3 procent kvinnor. Samma könsfördelning fanns bland verkställande direktörer. Bland styrelseledamöterna var inte mansdominansen lika stor, 76 procent av styrelseledamöterna var män och 24 procent kvinnor.

MANLIG DOMINANS I BÖRSFÖRETAG

Styrelser och ledning i börsföretag 2011

Källa: Styrelser och revisorer i Sveriges Börsföretag 2011–2012, SIS Ägarservice AB

I företag som är helt eller delvis statligt ägda är andelen kvinnor högre. Där är 37 procent av styrelseordförandena kvinnor och 63 procent män. Av de verkställande direktörerna är 21 procent kvinnor och 79 procent män.

Andelen kvinnor i styrelser är högre om man ser till alla svenska aktieföretag än om man enbart tittar på de börsnoterade företagen. Största delen, nästan

”Högst andel kvinnliga chefer finns inom landstinget, följt av kommunerna.

”I ledningen för svenska börsföretag är den manliga dominansen påtaglig.”

www.scb.se/jamstaldhet

60 procent, av de kvinnliga styrelsemedlemmarna har dock rollen som suppleant. Det innebär att de bara har rätt att delta i beslutsfattandet när ordinarie styrelsemedlem är frånvarande.

MÄN ÄR ORDFÖRANDE – KVINNOR ÄR SUPPLEANT

Styrelsemedlemmar efter inrikes/utrikes född och funktion i aktiebolag år 2009

	Procentuell fördelning		Könsfördelning	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Inrikes födda				
Styrelseordförande	4	12	11	89
Styrelseledamot	31	59	16	84
Suppleant	59	17	56	44
Arbetsgarepresentant	2	2	27	73
Verkställande direktör	4	10	12	88
Totalt inrikes födda	100	100	27	73
Utrikes födda				
Styrelseordförande	4	10	16	84
Styrelseledamot	32	58	21	79
Suppleant	59	20	59	41
Arbetsgarepresentant	2	2	33	67
Verkställande direktör	4	10	16	84
Totalt utrikes födda	100	100	33	67

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB; Bolagsverket.

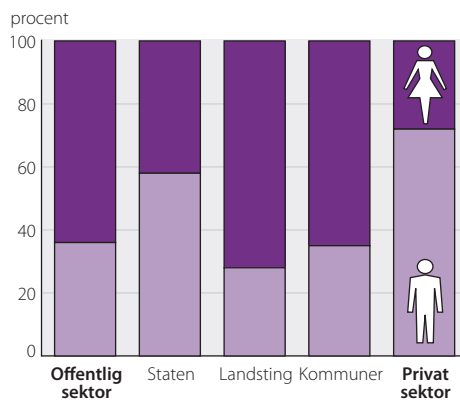
Bland utrikes födda ser mönstret lite annorlunda ut än bland inrikes födda. Här är andelen kvinnor bland styrelseordföranden och verkställande direktörer högre än bland inrikes födda. Trots detta är andelen män betydligt högre bland styrelseordföranden, 89 procent bland inrikes födda och 84 procent bland utrikes födda.

DE BESLUT SOM FATTATS I STYRELSER och ledningar verkställs sedan av chefer på olika nivåer. I offentlig sektor finns ungefär 42 500 chefer, och nära två av tre är kvinnor. Högst andel kvinnliga chefer finns inom landstinget, följt av kommunerna. Inom staten finns fler manliga chefer än kvinnliga.

Inom den privata sektorn finns fler chefer, nästan 163 000. Där är tre av tio chefer kvinnor. Högst andel kvinnliga chefer finns bland chefer för särskilda funktioner. I synnerhet bland ekonomichefer, personalchefer och reklam- och pr-chefer. Högst andel manliga chefer finns bland verkställande direktörer och verkschefer. ■

KVINNLIGA CHEFER I OFFENTLIG SEKTOR – MANLIGA I PRIVAT

Chefer i offentlig och privat sektor, könsfördelning 2010

Källa: Lönestrukturstatistiken, Medlingsinstitutet

FAKTA

JÄMSTÄLLDHETS-PORTALEN

SCB har regeringens uppdrag att samla och presentera jämställdhetsstatistik i en portal på SCB:s webbplats.

I portalen finns indikatorer som har tagits fram för att följa de jämställdhetspolitiska delmålen: *en jämn fördelning av makt och inflytande, ekonomisk jämställdhet, en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet samt mäns våld mot kvinnor ska upphöra*. Utöver detta finns statistik inom tre fördjupningsområden: *I och utanför arbetskraften, entreprenörskap och företagande samt utbildning och forskning*.

LITTERATUR:

Makt att forma samhället och sitt eget liv – jämställdhetspolitiken mot nya mål (SOU 2005:66)

Makt att forma samhället och sitt eget liv – nya mål i jämställdhetspolitiken (Proposition 2005/06:155)

Lena Bernhardtzt

arbetar med jämställdhetsstatistik på SCB
019-17 65 27
lena.bernhardtzt@scb.se

